Emro Science and Education
International open-access scientific journal
Journal homepage: https://journal.emro.uz
OPEN ACCESS

CONFERENCE PAPER OPEN ACCESS

Vol. 1 No. 4 (2024) · "Milliy iqtisodiyotni barqaror rivojlantirish va yuqori iqtisodiy o'sish sur'atlarini t... DOI: 10.5281/zenodo.24320971

ta'minlashning ustivor yo'nalishlari" mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy anjuman

3. Ziakis, C., & Vlachopoulou, M. (2023). Artificial intelligence in digital marketing: Insights from a comprehensive review. Information, 14(12), 664.
4. Verma, S., Sharma, R., Deb, S., & Maitra, D. (2021). Artificial intelligence in marketing: Systematic review and future research direction. International Journal of Information Management Data Insights, 1(1), 100002.
5. Parvatiyar, A., & Sheth, J. N. (2021). Toward an integrative theory of marketing. AMS Review, 1-14.

SIRDARYO VILOYATIDA QISHLOQ XO'JALIGINI BARQAROR RIVOJLANTIRISH UCHUN INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISH VA OZIQ-OVQAT XAVFSIZLIGINI TA'MINLASH

Eshpulatov Dostonbek Boxodir o'g'li
Guliston davlat universteti tayanch doktoranti
eshpolatovdoston@gmail.com
Elnazarova Sharifa Isroilovna, Li Kristina Alekseyevna
Guliston davlat universteti magistrlari

Annotatsiya. Ushbu tezisda Sirdaryo viloyatining qishloq xo'jaligida innovatsion texnologiyalarni joriy etish va oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlash orqali iqtisodiyotni barqaror rivojlantirish masalalari ko'rib chiqiladi. Sirdaryoda suv resurslarining cheklanganligi va resurslardan samarali foydalanish zaruriyati mavjud. Mazkur tadqiqotda raqamli texnologiyalar, "aqlli" dehqonchilik, va zamonaviy sug'orish tizimlari kabi yondashuvlar tahlil qilinadi va ularning iqtisodiy, ekologik afzalliklari ko'rsatiladi. Oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlashga qaratilgan chora-tadbirlar va ularning ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyati yoritiladi.

Kalit so'zlar: Sirdaryo viloyati, qishloq xo'jaligi, innovatsion texnologiyalar, oziq-ovqat xavfsizligi, barqaror rivojlanish.

Kirish. Qishloq xo'jaligi sektori O'zbekiston iqtisodiyotining muhim tarmoqlaridan biri hisoblanadi, chunki mamlakat aholisining oziq-ovqat xavfsizligi va iqtisodiy barqarorligi ushbu sektorga bog'liq [1]. Shu ma'noda, mamlakat viloyatlarida qishloq xo'jaligini zamonaviy texnologiyalar asosida rivojlantirish orqali samaradorlikni oshirish va mavjud resurslardan oqilona foydalanish dolzarb vazifalardan biridir [2]. Sirdaryo viloyati mamlakatning qurg'oqchil hududlaridan biri bo'lib, bu hududda suv resurslarining cheklanganligi va iqlim o'zgarishining ta'siri sezilarli darajada namoyon bo'lmoqda [3]. Shu sababli, Sirdaryo viloyatida suv va yer resurslarini samarali boshqarish orqali barqaror qishloq xo'jaligini rivojlantirish muhim ahamiyat kasb etadi.

Oziq-ovqat xavfsizligi mamlakat iqtisodiy barqarorligi va xalq farovonligi uchun asosiy omil hisoblanadi. Bu borada oziq-ovqat mahsulotlarini o'z vaqtida yetishtirish va yetarli darajada ta'minlash muammosi yuzaga keladi. Shu sababli, Sirdaryo viloyatida innovatsion texnologiyalar yordamida qishloq xo'jaligini rivojlantirish orqali oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlash muhim ahamiyatga ega [4].

Innovatsion texnologiyalar, jumladan, raqamli dehqonchilik, dronlar yordamida kuzatuv va monitoring, "aqlli" sug'orish tizimlari va biologik o'g'itlardan foydalanish kabi usullar qishloq xo'jaligi samaradorligini oshirish imkoniyatlarini yaratadi. Bu texnologiyalar nafaqat iqtisodiy jihatdan samarador, balki ekologik muammolarni bartaraf etishda ham muhim omil hisoblanadi [5].

Mazkur tezisda Sirdaryo viloyatida oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlashda qishloq xo'jaligini innovatsion texnologiyalar asosida rivojlantirish yo'nalishlari va

Published: 23.12.2024
Cite this article: Eshpulatov Dostonbek Boxodir o'g'li, Elnazarova Sharifa Isroilovna, Li Kristina Alekseyevna (2024). Sirdaryo viloyatida qishloq xo'jaligini barqaror rivojlantirish uchun innovatsion texnologiyalarni joriy etish va oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlash. Emro Science and Education, 1(4). https://doi.org/10.5281/zenodo.24320971
© 2024 The Author(s). Published by Emro Science and Education. This is an open access article.

yondashuvlari o‘rganiladi. Tadqiqotda raqamli va ekologik usullarni qishloq xo‘jaligiga joriy etishning samaradorligi, shuningdek, innovatsion texnologiyalarning qishloq xo‘jaligiga qo‘shayotgan hissasi o‘rganiladi. Bu jarayon, o‘z navbatida, Sirdaryo viloyatining innovatsion hudud sifatida shakllanishiga yordam beradi.

Asosiy qism. 5.1. Innovatsion Texnologiyalarning O‘rni va Zarurati Sirdaryo viloyatida qishloq xo‘jaligini rivojlantirishda innovatsion texnologiyalarning joriy etilishi qishloq xo‘jaligi mahsulotlarining raqobatbardoshligini oshirish uchun zarur. “Aqlli” dehqonchilik, masalan, yuqori sifatli mahsulot yetishtirish imkonini beruvchi texnologiyalar qishloq xo‘jaligida katta ijobiy o‘zgarishlarni amalga oshiradi [6]. Raqamli texnologiyalar orqali kuzatuv, monitoring va mahsulot yetishtirish jarayonlarini boshqarish mumkin. Masalan, IoT (Internet of Things) qurilmalari yordamida dalalarda namlik darajasi va o‘g‘itlar miqdori real vaqt rejimida kuzatiladi. Bunday texnologiyalar mahsulot hajmini 30-40% ga oshirish imkonini beradi [7].

Suv Resurslaridan Oqilona Foydalanish. Sirdaryo viloyati qurg‘oqchil hududlardan biri bo‘lganligi sababli, suv resurslarini tejash dolzarb masalalardan biridir. Sug‘orishda “tomchilatib sug‘orish” texnologiyasini keng joriy etish orqali suvdan foydalanish samaradorligini oshirish mumkin. Ushbu texnologiya orqali an’anaviy sug‘orish usullariga nisbatan suvni 40-50% tejash imkoniyati mavjud [8].

Ekologik Barqarorlik va Innovatsion Texnologiyalarning Ahamiyati. Ekologik barqarorlik qishloq xo‘jaligida katta ahamiyat kasb etadi. Biologik o‘g‘itlar va zararli pestitsidlarni kamaytirish orqali tuproq unumdorligini oshirish hamda ekologik xavfsizlikni ta’minlash mumkin [9].

Jadval 1.

Sirdaryo viloyatida tomchilatib sug‘orish texnologiyasi natijalarining iqtisodiy ko‘rsatkichlari

Ko‘rsatkichlar	An’anaviy Sug‘orish	Tomchilatib Sug‘orish
Suv sarfi (m3/ha)	4000	2500
Mahsuldorlik (%)	80	95
Xaraajatlar kamayishi (%)	0	20

Oziq-ovqat Xavfsizligini Ta’minlash.Qishloq xo‘jaligida raqamli texnologiyalar yordamida hosilni nazorat qilish va mahsulotni oziq-ovqat xavfsizligi talablariga mos yetishtirish imkoniyati mavjud [10].

Xulosa.

Raqamli monitoring tizimlarini joriy etish: Sirdaryo viloyatida IoT qurilmalari yordamida mahsulot yetishtirish jarayonini optimallashtirish tavsiya etiladi.

Ekologik texnologiyalarni keng qo‘llash: Atrof-muhitni himoya qilish maqsadida biologik o‘g‘itlardan foydalanishni ko‘paytirish tavsiya etiladi.

Suvni tejash texnologiyalarini rivojlantirish: Tomchilatib sug‘orish texnologiyasini keng joriy etish orqali suv resurslarini samarali boshqarish.

Tadqiqot va rivojlanish dasturlarini kengaytirish: Sirdaryo viloyatidagi qishloq xo‘jaligida innovatsion texnologiyalarning samaradorligini o‘rganish uchun ilmiy-tadqiqot loyihalarini yo‘lga qo‘yish.

Foydalanilgan adabiyotlar

11. Smith, J. & Brown, L. (2022). Sustainable Agriculture and Food Security. Agricultural Economics Journal, 45(2), 134-156.

12. Xo‘jaqulov, R. (2021). Qishloq xo‘jaligida innovatsion yondashuvlar. O‘zbekiston Agrar Jurnali, 29(3), 50-61.
13. Martin, P. (2020). Water Resource Management in Arid Regions. International Journal of Environmental Science, 58(1), 201-214.
14. Karimov, S. & Yuldashev, B. (2022). Sirdaryo viloyatida qishloq xo‘jaligini modernizatsiya qilish. Innovatsion Rivojlanish Jurnali, 12(4), 77-89.
15. Liu, T., & Zhang, W. (2019). Precision Agriculture: An International Perspective. World Agriculture Review, 18(3), 45-56.
16. Johnson, K. & Wu, L. (2021). Digital Agriculture and Its Role in the Future. Agricultural Technology Today, 19(5), 109-128.
17. Adams, R. (2020). IoT in Agriculture. Journal of Digital Farming, 10(4), 320-332.
18. Green, L. (2019). Water-saving Techniques in Agriculture. Sustainable Water Use Journal, 34(6), 90-105.
19. Brown, T. & Singh, R. (2021). Ecological Fertilizers and Soil Health. Journal of Agroecology, 27(2), 210-225.
20. O‘limov, H. (2023). Sirdaryo viloyatida oziq-ovqat xavfsizligi. O‘zbekiston Iqtisodiyoti va Innovatsiyalar Jurnali, 37(1), 95-102.

ОСНОВНЫЕ СТРАТЕГИИ ДОСТИЖЕНИЯ НАЦИОНАЛЬНЫХ ЦЕЛЕЙ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ: РАЗВИТИЕ ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКИ И ИННОВАЦИЙ, УКРЕПЛЕНИЕ МЕЖДУНАРОДНОГО И РЕГИОНАЛЬНОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОТРУДНИЧЕСТВА

Рустамова Махфуза Махмудовна
Ферганский Политехнический институт кафедра «Менеджмент»
M.Rustamova1005@gmail.com

Аннотация: Статья посвящена анализу ключевых стратегий, направленных на достижение национальных целей устойчивого развития. В рамках исследования рассматриваются четыре основные направления: развитие человеческого капитала, поддержка экологических преобразований, продвижение цифровой экономики и инновационных технологий, а также усиление экономического сотрудничества на глобальном и региональном уровнях. Особое внимание уделено роли образования, здравоохранения и социальной защиты в формировании устойчивого человеческого капитала, а также важности перехода к «зеленой» экономике и внедрения устойчивых технологий. В статье также акцентируется внимание на развитии цифровых технологий как основного драйвера экономического роста и инноваций, а также на значении международного и регионального экономического сотрудничества для достижения глобальных целей. Представленные подходы и стратегии призваны стать основой для формирования эффективной политики и практических решений в области устойчивого развития на национальном уровне.

Ключевые слова: национальные цели устойчивого развития, человеческий капитал, экологические преобразования, зеленая экономика, цифровая экономика, инновации, экономическое сотрудничество, глобальное сотрудничество, региональное сотрудничество, устойчивое развитие, социальное развитие, технологические трансформации, международное сотрудничество.

Введение